

בש"פ 6630/14 - מדינת ישראל נגד גלעד גרנביץ'

בבית המשפט העליון
בש"פ 6630/14
בש"פ 6631/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

העוררת בבש"פ 6330/14
והמשיבה בבש"פ 6331/14: מדינת ישראל

נגד

המשיב בבש"פ 6330/14 והעורר
בבש"פ 6331/14: גלעד גרנביץ'

עררים על החלטותיו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במ"ת 36707-07-14, מיום 4.9.2014, שניתנה על-ידי כב' השופט מ' ברנט, ומיום 2.10.2014, שניתנה על ידי כב' השופטת ד' עטר

תאריך הישיבה: ט' בתשרי התשע"ה (3.10.2014)

בשם העוררת בבש"פ

6330/14 והמשיבה

בבש"פ 6331/14: עו"ד אבי וסטרמן; עו"ד הילה אדלמן; עו"ד מיכל פרייסמן

בשם המשיב בבש"פ

6330/14 והעורר

עו"ד קובי סודרי

בבש"פ 6331/14:

החלטה

1. לפני עררים על החלטותיו של בית המשפט המחוזי, מיום 4.9.2014 (כב' השופטת מ' ברנט), ומיום 2.10.2014 (כב' השופטת ד' עטר) במ"ת 36707-07-14, אשר בגדרן הוחלט לשחרר את המשיב בבש"פ 6630/14 והעורר בבש"פ 6631/14 (להלן: המשיב) לחלופת מעצר.

כתב האישום שהוגש נגד המשיב

2. נגד המשיב, ונגד שלושה נאשמים נוספים, הוגש כתב אישום, המחזיק שלושה אישומים. בחלק הכללי של כתב האישום, נאמר כי המשיב שירת כרכז מודיעין ביחידת להב 433 במשטרת ישראל, ומתוקף תפקידו, היתה למשיב נגישות למאגרי מידע סודיים ביותר. הנאשם 2 עבד כחוקר פרטי, וקשר קשר עם המשיב, לנצל את הנגישות שלו למידע משטרתי מסווג במטרה להשיא רווח כלכלי. הנאשם 3 הוא מקורב לנאשם 4.

3. באישום הראשון מסופר, כי עובר ליום 10.6.2014, קשרו המשיב והנאשם 2 קשר עם אדם בשם עודד גביש (להלן: המתווך), והציעו לו למכור באמצעותו מידע משטרתי מסווג לגורמים מעוניינים. על פי כתב האישום, המשיב סבר, כי אדם מסויים, שיכונה להלן "X", אשר הועסק על-ידי הנאשם 4, שימש כמקור משטרתי. המתווך פעל לקשר בין המשיב והנאשם 2 לבין הנאשמים 3-4, במטרה לחשוף בפני הנאשם 4 את המידע אודות X, בתמורה לסכום של 100,000 דולר. ביום 10.6.2014, נערכה פגישה בהשתתפות המתווך והנאשמים 2-4. הנאשם 2 מסר לנאשם 4, באמצעות המתווך, את שמו של X. הנאשם 4 טען, כי הוא איננו מכיר את X, וסירב להעביר את הסכום שנקבע כתמורה. למחרת, ביום 11.6.2014, בדק המשיב את פרטיו של X במערכת המודיעין המשטרתי, במטרה לאשש את המידע שנמסר לנאשם 4. המשיב מצא, כי X ידוע גם בשם נוסף, והעביר את המידע הזה לנאשם 2, אשר דאג למסור זאת, דרך המתווך, לנאשם 3. בגין מעשים אלה, יוחסו למשיב העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; גילוי בהפרת חובה, לפי סעיף 117 לחוק העונשין; והפרת חובת סודיות, לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות).

4. על פי האישום השני, המשיב נענה לבקשת המתווך, ומסר לו, באמצעות הנאשם 2, פרטים מתוך מערכת המודיעין המשטרתי, בעניינם של שני אנשים. בתמורה להעברת המידע, קיבל הנאשם 2 מהמתווך סכומי כסף בסך 2,000 דולר ו-1,800 יורו. כתב האישום ייחס למשיב, בגין האישום השני, עבירות של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; גילוי בהפרת חובה, לפי סעיף 117 לחוק העונשין; והפרת חובת סודיות, לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות.

עמוד 2

5. באישום השלישי מסופר, כי המתווך היה מעוניין להתקין מכשיר האזנה ברכבו של אדם אחר, כאשר המשיב והנאשם 2 קשרו במטרה לבצע עבורו את ההתקנה, תמורת סכום של 8,000 דולר. לצורך כך, הגיעו המשיב והנאשם 2 לביתו של אותו אדם, באישון ליל. המשיב הציג עצמו כשומר, וביקש את מפתחות הרכב, בתואנה שהרכב נדרש לצורכי חקירה משטרתית. מפתחות הרכב הועברו לנאשם 2, שהתקין ברכב מכשיר האזנה. בהמשך, התעורר צורך לתקן את מכשיר ההאזנה, ועל כן ביקש המשיב מבעל הרכב להגיע לפגישה במשרדי המשטרה, ובמהלך פגישה זו, תיקן הנאשם 2 את מכשיר ההאזנה. למשיב יוחסו, בגין אישום זה, עבירות של האזנת סתר שלא כדין, לפי סעיף 2(א) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979; לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ושימוש לרעה בכוח המשרה, לפי סעיף 280 לחוק העונשין.

החלטותיו של בית המשפט המחוזי

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה לעצור את המשיב ואת הנאשמים 2-4 עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. נטען על-ידי העוררת, כי קיימות בידיה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של המשיב והנאשמים 2-4, וכי נסיבות ביצוע העבירות מעוררות חשש לפגיעה בחיי אדם, וכן חשש לשיבוש מהלכי משפט, באופן אשר מקים בעניינם עילות מעצר לפי סעיף 21(א)(1) וסעיף 21(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). עוד טענה העוררת, במסגרת הבקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים, כי המעשים המיוחסים למשיב, מאופיינים בתחכום, בתעוזה ובהעדר מעצורים, באופן אשר אינו מאפשר ליתן במשיב אמון כלשהו.

7. בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' ברנט), מיום 4.9.2014, נבחנה מסכת הראיות לכאורה, בעניינו של המשיב. בנוגע לאישום הראשון, בחן בית המשפט את הודעותיו של המתווך, בדבר פרטי העסקה שנערכה עם המשיב 4. לדברי המתווך, הוא שמע מן הנאשם 2, כי המשיב הוא מקור המידע מושא העסקה, ובתמורה צפוי המשיב לזכות בסכום של 50,000 דולר. בנוסף, עיין בית המשפט בתכתובות מיום 18.6.2014, אשר מלמדות על כך שהמשיב דיווח לנאשם 2 על המועדים בהם הנאשם 4 נכנס ויצא מישראל. להגנתו, טען המשיב, כי הנאשם 2 שימש עבורו כמקור מידע בלתי פורמלי, והמידע שהועבר לנאשם 2, נעשה במסגרת זו. מנגד טענה העוררת, כי עובדה זו נבדקה ונשללה על-ידי הגורמים המוסמכים. בית המשפט קבע, כי הסברו האמור של המשיב, לא רק שהוא כבוש, הוא גם איננו מתאפיין בהיגיון פנימי. יחד עם זאת, נקבע כי אין ראיות ישירות לכך שהמשיב היה אמור לקבל תשלום בתמורה למידע שהועבר על-ידו, או למודעות של המשיב כי הנאשם 2 היה אמור לקבל תמורה מעין זו. להוכחת עניין זה, הוצגה הקלטה ובה נשמע המשיב משוחח עם הנאשם 2 על סכום כסף שאמור להגיע לידי, אך בית המשפט קבע כי קיים קושי להבין מהו ההקשר שבו נאמרו הדברים. לפיכך, נקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית בכל הנוגע לאישום הראשון, "אם כי קיימת חולשה בעוצמת הראיות בכל הנוגע לעבירת השוחד".

אשר לאישומים השני והשלישי, נקבע בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, כי קיימות, בשלב זה, ראיות לכאורה, להוכחת העובדות המתוארות בהם, לרבות עבירת השוחד. זאת, בין היתר, נוכח "טיב הקשר בין המשיב לנאשם 2 בכלל, ולנוכח שתירתו של המשיב אל מול הראיות המפלילות שהוצגו בפניו". בית המשפט התרשם, כי הנסיבות בהן העביר המשיב מידע מודיעיני לידיו של הנאשם 2, אינן נסיבות "תמימות", וכי מעשיו של המשיב לא בוצעו "בהתנדבות". לצד זאת, חזר בית המשפט על קביעתו, לפיה קיימת חולשה ראייתית לעניין אשמתו של המשיב בביצוע עבירת השוחד, כאשר הטעם לכך הוא "העדר ראיות ישירות על ידיעת המשיב אודות קבלת הכסף".

8. לאחר זאת, הוגש תסקיר מעצר אודות המשיב, ובמסגרתו המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, בפיקוח מתמיד של אחד המפקחים שנקבעו לשם כך. ביום 2.10.2014, ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ד' עטר), בבקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים. בהחלטה זו, התבסס בית המשפט המחוזי על ההחלטה הקודמת, לפיה קיימות ראיות לכאורה לאשמתו של המשיב, לצד חולשה בראיות אשר מבססות את אשמתו של המשיב בביצוע עבירת השוחד. בית המשפט קבע, כי העבירות המיוחסות למשיב, מלמדות על התנהגות "פורצת גבולות" מצידו. עם זאת, הודגש כי תסקיר המעצר מלמד על כך שהמשיב נוטל אחריות למעשיו. כמו כן נאמר בהחלטה, כי שירות המבחן מצא כי הפיקוח על המשיב במסגרת חלופת המעצר המוצעת, עשוי להפחית את הסיכון מצידו. לאור זאת, ובשים לב לפסיקה שהוצגה על-ידי בא-כוח המשיב, הורה בית המשפט המחוזי על שחרורו של המשיב, בתנאים הבאים: מעצר בית מלא; פיקוח מתמיד מצד אחד המפקחים שאושרו על-ידי שירות המבחן; ואיסור על המשיב לעשות שימוש באמצעי תקשורת כלשהם, או ליצור קשר, ישיר או עקיף, עם מי מהמעורבים בפרשה. כמו כן הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המשיב, ונקבעו התחייבות וערבויות כספיות.

9. לשלמות התמונה יצוין, כי שותפיו של המשיב לכתב האישום, הנאשמים 2-3, שוחררו למעצר בית מלא, והמשיב 4 שוחרר בערבות.

הערים

10. על החלטותיו אלה של בית המשפט המחוזי, מיום 4.9.2014 ומיום 2.10.2014, הגישה העוררת ערר, כאשר לטענתה שגה בית המשפט המחוזי בהחלטתו לשחרר את המשיב לחלופת מעצר. מן העבר השני, הגיש המשיב ערר, ובו השגות על הערכת עוצמת הראיות ועל תנאי חלופת המעצר, אשר לשיטתו היא הדוקה יתר על המידה.

11. לטענתה של העוררת, נשקפת מן המשיב מסוכנות "ייחודית ומופלגת". מסוכנות זו נובעת, לשיטת העוררת, מכך שהמשיב נחשף למידע מודיעיני רב, בו תלויים חיי אדם; בעוד שהמשיב הוכיח, במעשים המיוחסים לו, כי הוא מוכן להעביר מידע מעין זה בעבור בצע כסף. העוררת טענה, כי האפשרות היחידה לאיין את המסוכנות הנשקפת מצידו של המשיב, היא במעצר של ממש. זאת, נוכח השילוב בין האישומים השונים המיוחסים למשיב, ונוכח התנהלותו המושחתת וחסרת המעצורים, במשך חודשים, תוך ניצול מעמדו לשם הפקת רווח כלכלי. על כן, נטען כי לא ניתן לתת במשיב אמון, ואין בכוחה של חלופת מעצר, באשר היא, למנוע מן המשיב להוסיף ולמסור מידע חסוי. אשר לתוכנו של התסקיר, הדגישה העוררת, כי גם שירות המבחן עמד על גורמי סיכון בדפוסי התנהגותו של המשיב. טענה נוספת מצד העוררת, הופנתה נגד קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה קיימת חולשה בראיות המבססות את אשמתו בעבירת השוחד. בהקשר זה, טענה העוררת, כי שגה בית המשפט המחוזי, בכך שסבר כי מעמדן של ראיות נסיבתיות נופל בערכו ממעמדן של ראיות ישירות.

12. בערר שהוגש על-ידי המשיב, נטען כי קיימת חולשה משמעותית בראיות, ביחס לכל העבירות שיוחסו לעורר במסגרת האישום הראשון. המשיב לא חלק על קיומה של הפגישה המתוארת בכתב האישום. המשיב גם הודה, כי יום לאחר פגישה זו, הוא איפשר לנאשם 2 לצלם מסמכים הכוללים את פרטיו האישיים של X, וכן דו"ח תנועת בדוקאי, לפיו X נסע ברכב עם הנאשם 4.

לטענת המשיב, כבר במהלך חקירותיו במשטרה הוא מסר את עיקרי גרסתו, לפיה הוא לא היה מעורב במעשיו של הנאשם 2; לא קיבל שוחד; וקשריו עם הנאשם 2 התאפיינו בכך שהנאשם 2 סייע למשיב בהשגת מידע ובגיוס מקורות מידע. גרסתו המלאה של המשיב, כפי שנמסרה בבית המשפט על-ידי בא-כוחו, היא שהעברת פרטיו של X לידי הנאשם 2, נעשתה במטרה כשרה, על מנת שהנאשם 2 יוכל לספק למאגר המידע המשטרתי פרטים נוספים אודות X. עוד נטען בערר, כי אין כל ראיה, לכך שהמשיב סבר כי X הוא מקור משטרתי. לדבריו של המשיב, גרסתו מגובה ב"תימוכין אובייקטיביים" והיא מתיישבת גם עם השכל הישר. בין היתר, המשיב טען, כי כאשר נודע לו על קשריו של המתווך עם הנאשם 4, הוא רשם על כך ידיעה מודיעינית, והדבר מלמד כך שהוא פעל לשם מילוי תפקידו ולא שיתף פעולה עם המתווך. ההסבר שניתן לשתיקתו של המשיב בחקירה, הוא החשש מפני חשיפת דרכי העבודה של המשיב במגעיו עם הנאשם 2, באופן אשר אינו הולם את נהלי המשטרה.

על יסוד עמדתו זו של המשיב, לפיה הראיות להוכחת האישום הראשון הן חלשות, נטען בערר, כי לא נשקפת מן המשיב מסוכנות כלשהי. עוד נטען על-ידי המשיב, כי גם בהנחה שקיימות ראיות לכאורה, אין חשש לכך שהמשיב ימסור מידע חסוי לגורמים זרים, וגם אם אמנם קיים חשש כזה, די בפיקוח אנושי על-ידי אחד המפקחים המאושרים, על מנת להפיגו, ושגה בית המשפט המחוזי כאשר הטיל על המשיב מגבלות נוספות במסגרת חלופת המעצר.

טענות הצדדים בדיון

13. בדיון שנערך בפניי, הדגיש בא-כוח העוררת, עו"ד אבי וסטרמן, את חומרת המעשים המיוחסים למשיב, אשר עולים כדי סיכון לחיי אדם בעבור בצע כסף, תוך ניצול תפקידו הרגיש של המשיב במשטרת ישראל. מבלי להביע עמדה לגבי היותו של X מקור משטרתי, טען עו"ד וסטרמן, כי המשיב היה מודע להגדרתו של X במערכת המידע המשטרית כ"טעון הגנה", והדבר מלמד על עוצמת המסוכנות אשר נשקפת מצד המשיב, שהסכים לחשוף את המידע לגורמים זרים. בנוסף, חזר עו"ד וסטרמן על הטענה, לפיה בית המשפט המחוזי נתפס לטעות, בכך שייחס חולשה אינהרנטית לראיות הנסיבתיות אשר מסבכות את המשיב בביצוע עבירת השוחד.

14. בא-כוחו של המשיב, עו"ד קובי סודרי, טען כי המסמך שתוכנו הועבר לידי הנאשם 2, בעניינו של X, אינו מסמך סודי, אלא דו"ח תנועת בדוקאי, אשר אין בו ולו רמז לכך ש-X שימש מקור משטרתי. כמו כן, גרסתו של המשיב בדבר קשריו עם הנאשם 2, נמסרה כבר במהלך חקירתו במשטרה. לשיטתו של עו"ד סודרי, מערכת היחסים בין המשיב לבין הנאשם 2, היתה מערכת יחסים חברית, אשר במסגרתה הנאשם 2 סייע בהעברת מידע למשטרה, גם אם בניגוד לנהלים המקובלים. בהקשר זה, הפנה עו"ד סודרי להתכתבות בין המשיב לבין הנאשם 2, מיום 1.6.2014 ומיום 11.6.2014.

ההסבר שניתן מטעם המשיב, לבדיקה שבוצעה על-ידו אודות פרטיו של X, ביום שלמחרת פגישתם של המתווך והנאשמים 2-4, היה שכלל הנראה הנאשם 2 פעל באופן מניפולטיבי להשיג מידע על X מן המשיב, ובמקביל הציג את X לנאשם 4 כמקור משטרתי, אך זאת מבלי שהמשיב ידע על כך דבר. חיזוק להסבר זה, נמצא, לשיטת המשיב, בכך שהוא העביר ידיעות מודיעיניות אודות המתווך והנאשם 3, ומכאן שקשה להניח כי הוא שיתף עימם פעולה במסגרת מזימה לקבלת שוחד בתמורה להעברת מידע חסוי. אשר לאישומים השני והשלישי, הבהיר עו"ד סודרי, כי המשיב אינו מודה במיוחס לו, אך הוא מסכים, בשלב זה, להניח את קיומן של ראיות לכאורה בנוגע לאישומים אלה. לטענת המשיב, הוא לא קיבל שוחד כלשהו, גם לא בגין המעשים המיוחסים לו באישומים השני והשלישי, במסגרתם סייע לנאשם 2.

15. להשלמת עמדתה של העוררת בעניין המסכת הראייתית, טענה עו"ד הילה אדלמן, כי המתווך הכיר את המשיב, וידע שהנאשם 2 יכול לספק לנאשם 4 מידע משטרתי חשוב. לאחר הפגישה בין המתווך לנאשמים 2-4, המשיב העביר לנאשם 2 מידע ממוקד לעניין הקשר בין X לבין הנאשם 4. במסגרת מידע זה, X תואר כ"טעון הגנה", ונוכח ניסיונו המקצועי הרב של המשיב, הוא הבין את הקשר הדברים. הודגש על-ידי עו"ד אדלמן, כי ה"תעריף" עבור המידע בעניינו של X עמד על סכום של 100,000 דולר, וזאת בהשוואה לסכומים קטנים בהרבה, אשר נדרשו בתמורה להעברת מידע חשוב פחות, כמתואר באישום השני. על כך, הוסיפה עו"ד אדלמן, כי על רצונו של המשיב בהשלמת העסקה, במסגרתה יועבר המידע החסוי לידיו של הנאשם 4, ניתן ללמוד גם מחילופי מסרונים בין המשיב לבין הנאשם 2. עו"ד אדלמן התייחסה לטענותיו של המשיב בדבר רישום ידיעות מודיעיניות אשר עלולות היו לסבך את המתווך, ולשיטתה הדבר נעשה על-ידי המשיב כמסווה לפעולותיו האסורות.

16. לדברים אלו השיב עו"ד סודרי, כי אין כל ראיה אשר שוללת את טענת המניפולציה, וכי התכתובות בין המשיב לבין הנאשם 2, בנוגע להעברת כספים, אינן נוגעות לעניינינו אלא להלוואות שהלווה המשיב לנאשם 2. לבסוף, חזר עו"ד סודרי על טענותיו לעניין תנאי חלופת המעצר, כמפורט בערר שהוגש מטעם המשיב. בנוסף נטען, כי השארתו של המשיב במעצר רק מגבירה את החשש ליצירת מגע בינו לבין גורמים עברייניים, אשר עצורים בסמוך לתאו של המשיב.

דיון והכרעה

17. השאלות אשר שנויות במחלוקת וצריכות הכרעה, במסגרת העררים המונחים לפניי, הן שלוש: האם קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישום הראשון המיוחס למשיב; האם קיימת מסוכנות מצידו של המשיב; והאם ניתן להפיג את המסוכנות באמצעות חלופת המעצר אשר נקבעה בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, או בחלופת מעצר אחרת.

ראיות לכאורה

18. האפשרות להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו, מותנית בקיומן של "ראיות לכאורה להוכחת האשמה" (סעיף 21(ב) לחוק המעצרים). היינו, ראיות אשר גלום בהן סיכוי סביר להוביל להרשעתו של הנאשם בתום ההליך הפלילי המתנהל נגדו (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 144 (1996)). כאשר חומר הראיות שנאסף נגד הנאשם, מורכב מראיות נסיבתיות בלבד, ניתן להצביע על שלוש מסקנות אפשריות:

"הראשונה - הראיות לכאורה הנסיבתיות מובילות לתמונה ברורה של תוצאה הגיונית אחת. אם כך, כמובן, עמדה התביעה בנטל. השנייה - הראיות לכאורה הנסיבתיות אינן מובילות למסקנה מרשיעה אחת, גם אם יינתן להן מלוא המשקל, ואף בהערכה שכך יהא לאחר סיום ההליך העיקרי. היה וכן, לא עמדה התביעה בנטל המקדמי לגבי אותה עבירה. השלישית - עניינה כולל גם מעין מקרה גבול. הראיות לכאורה הנסיבתיות עשויות, לאחר שיעובדו בהליך המשפטי, להביא להרשעת הנאשם, וזאת ברמה של סיכוי סביר להרשעה. אם כך, עמדה התביעה בנטל הנדרש בהליך הביניים של מעצר עד תום ההליכים." (בש"פ 5588/12 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (24.9.2012)).

על יסוד דברים אלה, נעבור מן הכלל אל הפרט, לבחון את חומר הראיות בעניינינו.

19. אין מחלוקת בין הצדדים, בדבר קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים השני והשלישי, ועל כן, מתמצה הדיון הראייתי בשאלת עוצמתן של הראיות המוכיחות לכאורה את האישום הראשון, כאשר לסוגיה זו הקדישו הצדדים את עיקר טענותיהם.

20. המשיב מסכים, כי מערכת היחסים בינו לבין הנאשם 2, איננה טלית שכולה תכלת, וגם כאשר עסקו השניים בנושאים הנוגעים להעברת מידע מודיעיני, לא תמיד נהג המשיב בהתאם לנהלי המשטרה. בא-כוח המשיב חזר וטען, כי חרף היעדרו של אישור רשמי לכך, הנאשם 2 סייע לפעילותו של המשיב במסגרת תפקידו. גם אם נניח, כי יש בכך מן האמת, נראה כי בכך לא מסתכמת מערכת היחסים של השניים. המשיב אמר בחקירותיו, כי בינו לבין הנאשם 2 קיימת חברות אמיצה. בהיעדר מחלוקת לעניין קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים השני והשלישי, ניתן ללמוד מאישומים אלה, כי מערכת היחסים בין המשיב לבין הנאשם 2, כללה גם העברת מידע מתוך מערכת המידע המשטרית, לצורך רווח כספי, לכאורה. ויצוין, כי האישומים השני והשלישי, מתוארכים לתקופה אשר סמוכה לאישום הראשון.

21. בנוסף, אין מחלוקת, כי המשיב העביר לנאשם 2 מידע אודות X, מתוך מערכת המידע המשטרית, אליה היתה לו גישה מתוקף תפקידו כרכז מודיעין. זאת, יום לאחר שנערכה פגישה בהשתתפותם של הנאשם 2 והנאשם 4, ובה נמסר לנאשם 4 שמו של X. ויודגש: פגישה זו נועדה להביא להשלמתה של עסקה רבת משמעות, שנרקמה בין הצדדים. על כף המאזניים עמד סכום כסף גדול, אשר היה אמור להימסר בתמורה למידע מהימן, בדבר זהותו של מקור משטרתי סמוי. חומר הראיות מלמד, כי הנאשם 2 היה משוכנע שהמידע המצוי ברשותו אודות X, הוא מידע מדויק. גם לאחר שהנאשם 4 טען כי הוא איננו מכיר את השם שנמסר לו, הנאשם 2 לא היסס להעמיד את הנאשם 4 על טעותו, לאחר שערך בדיקה נוספת עם המשיב.

22. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בשאלה, האם המשיב העביר לנאשם 2 את המידע על X, במסגרת העסקה שנערכה עם הנאשם 4, או בנסיבות אחרות. לצורך הדיון, אינני נדרש להכריע לגופה בשאלה עובדתית זו, ודי בבחינת מארג הראיות הנסיבתיות, ברמה הלכאורית. קשריו של המשיב עם הנאשם 2, וסמיכות הזמנים של העברת המידע אודות X, מן המשיב לנאשם 2, מבססות חשד בדבר מעורבותו של המשיב בעסקה, מתוך מודעות לפרטיה ומתוך ציפיה לקבלת תמורה. חשד זה מתעבה, בהינתן העובדה שבתדפיס שאותו העביר המשיב, בעניינו של X, נאמר במפורש כי מדובר באדם שהוא "טעון הגנה", וכן מוזכרת זיקה של X לנאשם 4. הנאשם 4 הוזכר גם בהתכתבות בין המשיב ובין הנאשם 2, ימים ספורים לאחר הפגישה, כאשר המשיב מסר לנאשם 2 מידע אודות כניסתו ויציאתו של הנאשם 4 מישראל.

כהסבר לאירועים אלה, טען המשיב במסגרת הערר, כי המידע אודות X נמסר למשיב 2, במטרה שהאחרון יברר אודותיו מידע. משמעות טענה זו, היא כי מדובר בצירוף מקרים, לפיו יום לאחר ששמו של X נמסר למשיב 4 על-ידי המשיב 2, ובלי כל קשר לכך, החליט המשיב לבקש מן המשיב 2 לאסוף מידע על X. כשלעצמי, אני מתקשה לקבל טיעון זה, בהיעדר הסבר מהותי ל"צירוף המקרים".

23. נדבך נוסף אשר עשוי לקשר את המשיב לעסקה, נמצא בדבריו של המתווך, לפיהם המשיב הוא מקור המידע אודות X. המתווך אמר, כי הוא ניזון לעניין זה מפיו של הנאשם 2, ועל כן מדובר בעדות שמועה. יחד עם זאת, לדברים אלה עשוי להיות ערך ראייתי עקיף בשני היבטים: ראשית, ניתן ללמוד מכך, לכאורה, שהנאשם 2 התבטא לעניין

הסתמכותו על המשיב, כמקור המידע מושא העסקה עם הנאשם 4. שנית, המתווך אמר בהודעתו, כי הוא ראה צילום מסך של התכתבות בין המשיב והנאשם 2, במסגרתה המשיב "דורש ממנו [מן הנאשם 2] את הכסף".

24. עיינתי בחומר הראיות שהוגש מטעם העוררת, ובפרט בהפניה לתכתובות בין המשיב לבין הנאשם 2. בהתכתבות זו (בין היתר, מיום 22.6.2014), מוזכרת הציפיה של המשיב לקבל סכום כסף מן הנאשם 2, אך לא ברור האם מדובר בכספים שיש להם קשר כלשהו לחלקו של המשיב בעסקה עם המשיב 4. לעומת זאת, בחומר הראיות ניתן למצוא תמונות שנשמרו במכשיר הטלפון הסלולארי של המשיב, ובהן מופיעים צילומי מסך של התכתבות במסרונים עם המתווך. בחקירתו, נשאל המשיב לפרש הדבר, ולא נתן לכך הסבר ראוי לשמו.

25. ייתכן, אמנם, כי במסגרת ההליך בתיק העיקרי, יצליח המשיב לספק הסבר חלופי והגיוני לראיות אלה, באופן שיתיישב עם חפותו. ואולם, בשלב זה, קשה לאמץ את ההסבר, ולפיו המשיב לא ידע מאומה על העסקה המתגבשת בין הנאשם 2 לנאשם 4. זאת, בפרט נוכח שתיקתו של המשיב בחקירותיו. המשיב סירב להשיב לשאלותיהם של חוקריו, גם כאשר נשאל שאלות פשוטות וטריוויאליות. בחקירתו הראשונה של המשיב, כאשר נשאל באופן ישיר, האם היה שותף לעסקאות שביצע הנאשם 2 במידע משטרתי חסוי, בחר המשיב לשמור על זכות השתיקה. המשיב אמר לחוקריו, כי את גרסתו הוא ימסור בפני בית המשפט, ולא הסביר מדוע הוא בוחר לשתוק בחקירות. בשלב הנוכחי, נזקפת שתיקתו של המשיב לחובתו, באופן אשר מקשה עליו להניח את קיומו של הסבר "תמים" למעשיו. הלכה מושרשת היא, כי "בהעדר טעמים סבירים ואמינים באשר להחלטה לשמור על זכות השתיקה, תהווה שתיקתו של נאשם משום ראיה המחזקת את יתר הראיות 'הפוזיטיביות' הקיימות נגדו, ובכלל זה מדובר גם בחיזוק לראיות הנסיבתיות הפועלות לחובתו" (ע"פ 8823/12 שבתאי נ' מדינת ישראל, בפסקה 29 (1.7.2014)). בפרט, ניכרת משמעות לשתיקתו של איש משטרה ותיק, אשר ודאי היה ער להשלכותיה האפשריות, אשר אף הודגשו למשיב במפורש במהלך חקירותיו.

26. מן המקובץ עולה, כי מארג הראיות הנסיבתיות להוכחת אשמתו של המשיב במיוחס לו במסגרת האישום הראשון, מתאפיין בסיכוי סביר להוביל להרשעתו של המשיב. כלומר, מדובר בתשתית ראייתית בעלת פוטנציאל ממש להרשעה, וענייננו נכנס, לכל הפחות, לקטגוריה של "מקרי גבול", היינו קטגוריית הביניים מבין השלוש שהוזכרו לעיל. לפיכך, חומר הראיות המצוי בידי העוררת, עומד ברף הנדרש לצורך מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

27. למעלה מן הצורך, גם אם נניח, כדברי בית המשפט המחוזי, כי קיומן של הראיות לכאורה, לענין עבירת השוחד, מתאפיין בחולשה מסויימת, עדיין נדרשים אנו להעמיד כנגד החולשה הראייתית, את עוצמת המסוכנות הנשקפת מן המשיב (בש"פ 3224/13 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (8.5.2013)); בש"פ 4128/13 ביטון נ' מדינת ישראל, בפסקה 28 (17.7.2013); בש"פ 6573/13 מדינת ישראל נ' אביתר (10.10.2013) (להלן: עניין אביתר)). כפי שיפורט להלן, רמת המסוכנות המתבטאת באישומים נגד המשיב, היא גבוהה, באופן שמוביל למסקנה כי אין מנוס מלהורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

מסוכנותו של המשיב והאפשרות להפגתה באמצעות חלופת מעצר

28. נוכח קיומן של ראיות לכאורה לאשמתו של המשיב באישום הראשון, המסוכנות הנשקפת מן המשיב היא בעלת עוצמה, ועלולה להיות כרוכה בדיני נפשות. מטבע הדברים, המשיב מכיר היטב חומר סודי נוסף, שחשיפתו עלולה לגרום סכנה של ממש. בהנחה שהמשיב אכן ההין להעביר לידי הנאשם 4 (באמצעות גורמים מתווכים) את פרטי זהותו

של אדם, בסוברו כי מדובר בחשיפת מקור משטרתי; קם חשש, כי המשיב לא יימנע מהעברת מידע מסווג, לגורמים אשר עלולים לעשות בו שימוש שסופו מי ישרונו, ומכאן, שמתקיים "יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם" (סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים). סכנה מעין זו, מוטל עלינו לצמצם, גם במחיר פגיעה בחירותו של המשיב. יובהר, כי בהיבט זה, מובחן עניינו של המשיב מהחלטות שניתנו במקרים אחרים, ובית המשפט המחוזי למד מהן לעניינו של המשיב (בש"פ 8315/12 משה נ' מדינת ישראל (4.12.2012); מ"ת (ב"ש) 7544-02-10 מדינת ישראל נ' חלב (10.2.2010)). בא-כוחו של המשיב טען, בהקשר זה, טענות שונות. בין היתר נטען, כי האישום הראשון מבטא אירוע חד-פעמי; כי לאמיתו של דבר X איננו מקור משטרתי; וכי העסקה לא הושלמה. לא מצאתי בטענות אלה דבר אשר בכוחו להוביל למסקנה כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב היא בעוצמה פחותה.

29. בשלב זה, אין בנמצא חלופת מעצר אפקטיבית, אשר תאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיב. שחרורו של המשיב למעצר בית, גם אם בפיקוח, אינו נותן מענה הולם לחשש מפני חשיפת מידע נוסף. כמו כן, תנאי הכרחי לבחינת האפשרות לשחרורו של נאשם לחלופת מעצר, הוא מתן אמון בנאשם מצד בית המשפט (בש"פ 8806/13 מדינת ישראל נ' זכאים (19.1.2014); עניין אביתר; בש"פ 4114/13 אלתמימי נ' מדינת ישראל (23.6.2013)). אופיים של המעשים המיוחסים למשיב, מעורר חשד לפגיעה בוטה וקיצונית באמון שניתן בו לצורך תפקידו כרכז מודיעין. בנסיבות אלה, אינני רואה אפשרות ליתן במשיב אמון, אשר יאפשר את שחרורו לחלופת מעצר, הדוקה ככל שתהיה. בהקשר זה יצוין, כי בא-כוחו של המשיב טען, כי מעצרו של המשיב איננו מתאפיין בהפרדה מוחלטת מגורמים עברייניים. טענה זו הוכחה על-ידי בא-כוח העוררת, ויש להניח כי שירות בתי הסוהר ימשיך להקפיד על איזון המסוכנות הנשקפת מן המערער, במסגרת מעצרו.

30. אשר על כן, מן הנימוקים שפורטו, החלטתי לקבל את הערר בבש"פ 6630/14 ולדחות את הערר בבש"פ 6631/14, והנני מורה כי המשיב יותר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים במשפטו.

ניתנה היום, י"ג בתשרי התשע"ה (7.10.2014).

שׁוֹפֵט